

proto vyhověno změnou nižších rozsudků v této zamítavé části a vyhověním žalobě.

Naproti tomu dovolání žalovaného do té části, pokud žalobě bylo vyhověno, není odůvodněno. Jako vadný předpoklad poznačuje žalovaný ve svém dovolání tvrzení odvolacího soudu, že nepodáním stížnosti do rozvrhového usnesení o odkázání správce podstaty na pořad práva ponechal žalobci právo k podání žaloby. To však spadá do úvah o otázkách právního posouzení věci, což také hned dále z tohoto stanoviska rozebírá. Ale, nebyl-li nedostatek aktivní legitimace po této stránce vytýkán ve sporu, odpadá potřeba blíže se zabývat úvahami o tom, zda správce úpadekové podstaty jest oprávněn k odporu v řízení rozvrhovém, ačkoliv možno právem tvrditi, že nabyt legitimace k žalobě tím, že jeho odpor při rozvrhu byl již pravoplatně poukázán na pořad žaloby dle Šu 231 ex. ř., je-li jisto, že odpůřčí práva v úpadku vykonává správce podstaty podle Šu 37 odst. 1—4 konk. ř.

Čís. 6464.

Nárok nemanželského dítěte, příslušníka říšskoněmeckého, proti otci, tuzemci, o zvýšení výživného, ujednaného smírem před soudem v Německu, jest v tuzemsku uplatňovati pořadem práva. Formálních předpisů říšskoněmeckého práva nelze použiti. Byl-li nemanželský otec tuzemcem v době narození dítěte a jest-li jím i dosud, jest rozsah jeho povinností posuzovati podle práva tuzemského. Nemá-li nemanželské dítě poručenského soudu v tuzemsku, nemůže se domáhati na otci výživného v řízení nesporném (§ 16 I. dílčí novely k obč. zák.).

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1926, R I 674/26.)

Žalovaný uznal dne 6. dubna 1908 u soudu v G. v Sasku otcovství k mimo manželství zrozenému žalobci a zavázal se platiti mu až do 29. ledna 1924 30 marek čtvrtletně. Žalobou, o niž tu jde, domáhal se žalobce u okresního soudu ve Frydlantě na žalovaném zhodnocení dlužného výživovacího příspěvku za dobu od 1. ledna 1922 do 29. ledna 1924 celkem 250 říšských marek neboli 1930 Kč 30 h. Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, odvolací soud zrušil napadený rozsudek i s předchozím řízením a odmítl žalobu pro nepřislusnost dovolaného soudu. **D ů v o d y:** Ježto v Československu není zákonných ustanovení o zhodnocení, může žalobce, ačkoliv to výslovně neříká, domáhati se zhodnocení podle něm. zák. ze dne 16. července 1925 (Aufwertungsgesetz). Žalovaný namítá, že podle zákonů Československé republiky jest zhodnocení starého dluhu v papírových markách nepřipustné. První soudce, považuje říšsko-něm. zákon ze dne 16. července 1925 za soudu známý (§ 271 c. ř. s.), upustil od dalšího projednávání věci a od důkazu. Bylo tudíž odpověděti na otázku, zda na smír uzavřený před saským obvodovým soudem, jest použití tuzemského, či cizího zákona. Žalovaný ve svém odvolacím spise připouští, že matka nemanželského dítěte jest říšsko-něm. státní příslušnicí, tudíž cizinkou,

žalobce má státní příslušnost své matky a jest tudíž rovněž cizincem. V cizině uzavřený smír byl tudíž uzavřen stranami, z nichž aspoň jedna byla cizincem, jest jej tudíž podle § 37 obč. zák. v celku posuzovati podle cizozemských zákonů. Ani ta ani ona strana netvrdí, že při uzavření smíru bylo za základ položeno jiné právo, rovněž se netvrdí, že byly omezeny osobní schopnosti některé z obou stran k uzavření smíru, § 4 obč. zák. nebrání tudíž použití cizího zákona. První soudce vyslovil tudíž podle německého zhodnocovacího zákona ze dne 15. července 1925 navržené zhodnocení vyživovacího příspěvku. Podle § 41 j. n. měl první soud z úřední povinnosti zkoumati, zda jest podle něm. zhodnocovacího zákona příslušným, aby stanovil výši zhodnocení. Podle § 69 zhodnocovacího zákona rozhoduje o tom, v jaké výši jsou zhodnoceny nároky označené v §§ 4—54 tohoto zákona, tedy také o otázce, zda příslušný nárok vůbec podléhá zhodnocení, výhradně úřad zhodnocovací. Podle § 72 tohoto zákona ustanovuje se zhodnocovací úřad říšskou vládou po slyšení říšské rady. Jsou tudíž pro otázky výše zhodnocení příslušny jen tyto v Německu stanovené zhodnocovací úřady, v Československé republice takových úřadů není. Ježto však okresní soud ve Frýdlantě není určen jakožto zhodnocovací úřad, byl rozsudek vynesem soudem, který nemohl býti ani výslovnou úmluvou stran učiněn pro tuto právní věc příslušným. Jest zde důvod zmatečnosti §u 477 čís. 3 c. ř. s. a bylo rozsudek a řízení jemu předcházející z úřední moci jako zmatečné zrušiti a žalobu pro nepřislušnost dovolaného soudu odmítnouti. Podotýká se ještě, že podle § 73 zhodnocovacího zákona provádí se řízení o zhodnocení podle předpisů říšského zákona o věcech dobrovolného soudnictví, že tudíž v této věci jest pořad práva vyloučen. Také zvýšení smluvených vyživovacích příspěvků podle zák. Čsl. státu mohlo býti navrženo podle § 16 cíl. nař. ze dne 12. října 1914, č. 276 ř. zák. nejprve jen v nesporném řízení.

N e j v y š š í s o u d zrušil napadené usnesení a uložil odvolacímu soudu, by nehledě k použitým zrušovacím důvodům, znovu rozhodl o odvolání.

D ů v o d y:

Usnesení odvolacího soudu je založeno v mylném předpokladu, že k rozhodnutí tohoto sporu jest použití cizozemského (říšskoněmeckého) práva, poněvadž žalobce opírá svůj nárok o smír, sjednaný u úředního soudu v G. v Sasku dne 6. dubna 1908 mezi matkou žalobce a žalovaným, jímž tento uznal otcovství a zavázal se platiti na výživu dítěte 30 marek čtvrtletně do 16. roku dítěte. Než žalobce ve skutečnosti nedomáhá se plnění ze smíru, nýbrž uplatňuje proti žalovanému nový nárok na zvýšení výživného o 100%, než jak bylo smírem určeno, z toho důvodu, by odpovídalo zákonu v Německu nyní platnému (Aufwertungsgesetz) ze dne 16. července 1925, tudíž požaduje na žalovaném jiné plnění než ku kterému se tento smírem zavázal. Žalovaný byl v době narození žalobce a dosud jest příslušníkem tohoto státu a jeho závazek k plnění otcovských povinností jest zakotven v příbuzenském poměru otce k dítěti, t. j. v právu rodinném, jež zahrnuje v sobě i prvky práva

veřejného rázu donucovacího a proto jest rozsah povinností otcovských posuzovati podle právních předpisů toho státu, jehož byl nemanželský otec příslušníkem v době narození dítěte, tedy v tomto případě podle tuzemských zákonů (srov. sb. n. s. 2888). Že by byly strany při smíru dne 6. dubna 1908 ujednaly nebo zamýšlely použití práva cizozemského, t. j. říšskoněmeckého i pro budoucí spory z poměru nemanželského otcovství, zejména i pro vymáhání jiného výživného, žalobce ani ne tvrdil a důkazů o tom nenabídl. Odvolací soud dovozuje mylně z ustanovení §u 37 obč. zák., že, když v době uzavření smíru byli žalobci a jeho matka státními příslušníky říše Německé, již tím jest odůvodněna použitelnost německého říšského práva na tento případ. Při tom též přezírá, že § 37 obč. zák. má na mysli použití jen h m o t n é h o c i z o z e m s k é h o práva, nikoliv však práva formálního (srov. sb. n. s. čís. 3714). Důsledkem toho též mylně dovozuje z ustanovení §u 69 něm. říš. zák. o dohodnocení (Aufwertungsgesetz), absolutní nepřislusnost okresního soudu ve Frýdlantě ku projednání této rozepře, poněvadž prý podle tohoto zákona mají dohodnocení (valorisaci) prováděti zvláštní úřady zhodnocovací (Aufwertungsstellen) a doličuje tím zmatečnost podle §u 477 čís. 3 c. ř. s. a z dalšího ustanovení téhož zákona, že řízení se má provésti dle zásad nesporného řízení, odvozuje i zmatečnost tohoto sporného řízení podle §u 477 č. 6 c. ř. s. Mylným jest i názor odvolacího soudu, že, i kdyby bylo lze na případ tento použití zákonů Československého státu, bylo by řešiti sporný nárok v řízení nesporném podle §u 16 první dílčí novely k obč. zák. Vždyť žalobce nemá v tuzemsku vůbec poručenského soudu, ježž předpokládá § 16 první dílčí novely k obč. zák. pro zavedení řízení nesporného, a stačí tu odkázati k rozhodnutí čís. sb. n. s. 4171 touto otázkou podrobně se obírajícímu.

Čís. 6465.

O námitkách proti soudní výpovědi (§ 571 c. ř. s.) jest jednati v řízení sporném. Dospěje-li soud k poznání, že právní poměr spadá pod zákon na ochranu nájemců, jest výpověď rozsudkem zrušiti pro nedostatek věcného a právního podkladu.

(Rozh. ze dne 11. listopadu 1926, R I 790/26.)

Námitkám proti soudní výpovědi z bytu p r o c e s n í s o u d p r v é s t o l i c e nevyhověl a ponechal výpověď v platnosti. K odvolání žalovaného zrušil o d v o l a c í s o u d napadený rozsudek i s předchozím řízením pro zmatečnost a odmítl návrh na vydání soudní výpovědi z bytu. D ů v o d y: Dům, v němž jest vypovězený byt, není ve správě státu po rozumu §u 31 čís. 3 zák. čís. 48/1925 sb. z. a n. a není vyňat z účinků zákona o ochr. náj. Žalobce mohl nájemní smlouvu se žalovaným vypověděti podle § 1 (1) zákona jen se svolením soudu prvé stolice z důležitého důvodu podle § 1 (2) a § 3 zákona v nesporném řízení. Soud prvé stolice, vydav soudní výpověď podle § 562 c. ř. s., přijav námitky proti výpovědi, projednav rozepři o nich a vydav napadený